

مسئله ربا و بانک

به ضمیمه

مسئله ربا و بانک
www.ketab.ir

متفکر شهید استاد مرتضی مطهری

انتشارات صدرا

سرشناسه	مسئله ربا و بانک به «ضمیمه» بیمه / مطهری، مرتضی، ۱۳۵۸-۱۳۹۸.
عنوان و نام پدیدآور	مسئله ربا به «ضمیمه» بیمه / مرتضی مطهری.
مشخصات نشر	تهران: صدرا، ۱۳۶۸
مشخصات ظاهری	۱۹۲ ص
شابک	978-964-5600-11-0
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	۱. بهره و ربا (فقه). ۲. بانک و بانکداری (اسلام). ۳. بیمه (فقه). الف. عنوان.
رده‌بندی کنگره	BP ۱۹۰/۶/م۶ م۵
رده‌بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی	۴۸-۲۴۹۷/۷۸ م

آثار استاد صدرا

مسئله ربا و بانک

اثر: استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

نوبت چاپ: بیست و نهم / اسفند ۱۴۰۲ مطابق شعبان ۱۴۴۵

تعداد: ۵۰۰ نسخه

بها: ۹۶/۰۰۰ تومان

حروفچینی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ فجر (۱۰۰۱۳۹۵).

ناشر: انتشارات صدرا (باکسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید)

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

● تهران: شعبه ۱: خیابان ناصرخسرو، مقابل دارالفنون، کوچه دکتر مسعود - تلفن: ۳۳۹۱۵۱۳۰

شعبه ۲: خیابان انقلاب، بین خ دانشگاه و ابوریحان، پلاک ۱۱۶۴ - تلفن: ۶۶۴۶۱۰۸۶

● قم: شعبه ۱: خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۳۱۵۲۲، دورنگار: ۳۷۷۴۷۲۱۴

شعبه ۲: مجتمع ناشران، تلفن: ۳۷۸۳۷۵۹۵

پایگاه اینترنتی و فروشگاه آنلاین: motahari.org

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۰۰-۱۱-۰ ISBN: 978-964-5600-11-0

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه چاپ یازدهم
	بخش اول: مسأله ربا و بانک
۱۲	فرق امانت و قرض
۱۴	دو نوع ربا
۱۶	انواع قرض
۱۸	قرض ربوی از نظر طبیعت حقوقی
۱۹	آیا سرمایه تولید سود می‌کند؟
۲۲	ربا در قرآن و حدیث
۲۸	پرسش و پاسخ
۳۷	آثار مالکیت
۴۰	تعریف قرض
۴۳	سفته
۴۶	ربای معاملی
۴۸	مکیل و موزون خصوصیت ندارد
۴۹	بیع ذّین
۵۱	تعهد در مقابل بانک

- ۵۲ سفته‌ صوری
- ۵۴ وام سرمایه‌ گذاری و راه حل آن
- ۵۵ پرسش و پاسخ
- ۶۳ بانک یک رابط است
- ۶۵ فلسفه حرمت ربا
- ۶۶ نظریه اول: سرمایه نمی‌ تواند تولید سود کند
- ۶۷ نظریه دوم: ربا قرض است و قرض نمی‌ تواند سود داشته باشد
- ۶۹ نظریه سوم: پول چون ارزش قراردادی دارد نمی‌ تواند سود داشته باشد
- ۷۰ نظریه صحیح
- ۷۰ ماده نقض‌ها:
- ۷۰ ۱. اجاره
- ۷۲ ۲. نسیه
- ۷۷ نظارت بر نرخها
- ۸۰ نسیه ناشی از آزادی فروشنده است در تعیین قیمت
- ۸۲ راه حل‌ها - ملی کردن بانکها
- ۸۵ بیان فقهی
- ۸۸ راه حل‌های دیگر: مضاربه، قرض الحسنه، پیش فروش
- ۸۹ آیا وام بستانکاران یک ضرورت است؟
- ۹۱ پرسش و پاسخ
- ۹۲ یادداشتهایی از استاد شهید بر جزوه آقای مهندس طاهری
- ۹۷ [یادداشت] بانک - ضرورتها
- ۱۰۳ آیا دولت می‌ تواند مالک باشد؟
- ۱۰۷ حساب جاری
- ۱۰۸ سپرده و پس انداز

۱۰۸	جوایز بانکی
۱۱۰	اعانت به اثم

بخش دوم: مسأله بیمه

۱۲۳	مقدمه
۱۲۳	عقد و ایقاع
۱۲۴	ایجاب و قبول
۱۲۵	آیا ایجاب و قبول برای عقد، ضروری است؟
۱۲۶	عقد و معاوضه
۱۳۱	سه نوع معامله
۱۳۲	بیمه و قمار
۱۳۳	پرسش و پاسخ
۱۳۹	آیا هر معامله صحیحی باید داخل در یکی از ابواب فقه باشد؟
۱۴۰	شرایط و موانع عمومی معاملات
۱۴۲	عقد لازم و عقد جایز
۱۴۳	آیا بیمه عقد لازم است یا جایز؟
۱۴۳	بیمه و ضمان
۱۴۴	تفاوت ضمان در فقه شیعه و فقه اهل تسنن
۱۴۵	ضمانت در مقابل پول
۱۴۶	ضمان عهده و ضمان دَرک
۱۴۷	بیمه یک معامله مستقل است
۱۴۸	آیا بیمه معامله معلومی است؟
۱۵۰	زمان بیمه
۱۵۱	اقسام بیمه
۱۵۱	بیمه عمر

۱۵۴	بیمه مسؤولیت یا بیمه شخص ثالث
۱۵۵	پرسش و پاسخ
۱۶۵	دیه بر عاقله است
۱۶۶	ضمان جریره
۱۶۹	غاصب ضامن است
۱۷۰	عقد فاسد
۱۷۱	ید امین
۱۷۲	مسأله اتلاف
۱۷۳	بیمه شخص ثالث
۱۷۴	مباشرت و تسبیب
۱۷۶	خسارت در دماء
۱۷۶	خسارت در اموال
۱۷۷	اخذی ظالم
۱۷۸	اگر واسطه انسان نباشد
۱۸۰	مسأله اقوائت
۱۸۲	پرسش و پاسخ
۱۸۷	فهرستها

مقدمه چاپ یازدهم

بسم الله الرحمن الرحيم

چاپ اول این کتاب در آبان ۱۳۶۴ منتشر شد و تاکنون ده نوبت تجدیدچاپ شده است و اکنون چاپ یازدهم آن پیش روی شماست. در چاپهای اول تا دهم، یادداشتهای استاد شهید درباره مسأله ربا و بانک نیز آورده شده بود. نظر به اینکه مجموعه یادداشتهای استاد مطهری در حال انتشار است و این بخش از یادداشتهای ایشان در جلد چهارم آن مجموعه درج شده است، لذا از این کتاب حذف گردید و در جای خود قرار گرفت.

همچنین جهت بالا بردن کیفیت چاپ کتاب حاضر، این کتاب از نو حروفچینی شد و لذا از نظر زیبایی صفحات و رعایت اصول فنی بر چاپهای قبلی مزیت و برتری دارد. امید است رضایت خواننده محترم را فراهم آورد.

کتاب حاضر مباحثی است پیرامون ربا، بانک و بیمه از متفکر

شهید استاد مرتضی مطهری و شامل دو بخش می‌باشد. بخش اول بحثهایی است تحت عنوان «مسأله ربا و بانک» که در سال ۱۳۵۴ در سلسله جلساتی که در انجمن اسلامی پزشکان برپا بوده ایراد شده است. در آن جلسات، قبل از استاد شهید، به ترتیب آقایان مهندس اکبر طاهری، مهندس بازرگان و شهید مظلوم دکتر بهشتی در این باره سخن گفته‌اند. به همین جهت استاد شهید ضمن بیانات خود، اشاراتی نیز به سخنان افراد مذکور دارند. در بین سخنان استاد، از برخی افراد اعم از سخنرانان و حضار جلسه نام برده می‌شود. به جهت عدم ضرورت، از ذکر اسامی حضار خودداری و آنها را با (...) مشخص نمودیم. در این بخش جهت حفظ امانت، گذشته از اصلاحات اندک عبارتی، هیچ‌گونه دخل و تصرفی در سخنان استاد نشده و حالت گفتاری مطالب حفظ گردیده است.

بخش دوم شامل مباحثی است دربارهٔ بیمه که در سال ۱۳۵۲ در انجمن اسلامی پزشکان ایراد شده است.
از خدای متعال توفیق خدمت مسألت داریم.

خرداد ۱۳۸۰

ربیع الاول ۱۴۲۲

موسوی قزوینی
موسوی قزوینی